

ДІАГНОСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МАЙБУТНІХ ХІМІКІВ

Євдоченко Олена Сергіївна,
асистент кафедри хімії
Житомирський державний університет
імені Івана Франка
м. Житомир, Україна

Вступ. Проблема підвищення мотивації здобувачів вищої освіти до оволодіння обраною професією є однією з провідних у педагогіці, оскільки процес та результат оволодіння професійною компетентністю значною мірою залежить від залученості до освітнього процесу та ступенем зацікавленості в навчанні. Так, при оволодінні освітніми компонентами, мотивація здобувачів освіти може виникати з попереднього досвіду, або в процесі навчання та залежати від важливості отриманих знань та вмінь в майбутній професійній діяльності. Обрання професії та вищого навчального закладу, в якому існує бажання навчатися, здобувачі освіти пояснюють прагненням оволодіти омріяною спеціальністю, набути необхідних знань, умінь та навичок, стати конкурентоспроможним, висококваліфікованим фахівцем, розвинути власні здібності та в подальшому приносити користь людству. Хоча, як показує аналіз педагогічних досліджень [1, с.160] та власний педагогічний досвід, частина здобувачів вищої освіти домінантними вважають фактори отримання диплома, набуття незалежності від батьків та думки про необхідність здобуття будь-якої вищої освіти. Беручи вище сказане до уваги, актуальними є питання діагностики, дослідження, вивчення та підвищення навчальної мотивації здобувачів вищої освіти з урахуванням різних аспектів даної проблеми.

Мета роботи. Матеріали та методи. Головною метою дослідження є експериментальне дослідження навчальної мотивації майбутніх хіміків у закладі вищої освіти на різних курсах навчання.

Вважаємо, що мотив – це усвідомлене спонукання, яке зумовлює

активність діяльності майбутніх хіміків. Мотив виражається у виконанні завдань теоретичного та практичного характеру. Це можуть бути пізнавальні, соціальні, престижні, егоїстичні мотиви тощо.

Форми мотивації відрізняються за змістом та рівнем значущості. Так, професійна спрямованість – це ставлення здобувача освіти до обраної спеціальності, що є кінцевою метою навчання. Навчальна мотивація розглядається нами як система ставлення до різних аспектів освітнього процесу, що є засобом досягнення кінцевої мети.

Дослідження мотивації здобувачів вищої освіти здійснювалось за методикою Т. Ільїної «**Мотивація навчання у ВНЗ**», розробленою авторкою на основі низки психологічних досліджень. Дана методика дає можливість визначити мотивацію особистості за трьома шкалами: «Набуття знань» (прагнення здобувача освіти до набуття знань та визначає рівень допитливості), «Оволодіння професією» (прагнення особистості до оволодіння професійними знаннями та набуття майбутнім хіміком професійно важливих якостей); «Отримання диплома» (бажання придбати диплом про вищу освіту, при цьому набуття знань набуває формального значення, такі здобувачі освіти часто вдаються до пошуків обхідних шляхів під час навчання).

З метою вивчення мотивів, які є домінуючими в навчанні, до експерименту були залучені здобувачі вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка першого (96 осіб) та четвертого (97 осіб) курсів, які навчаються за спеціальністю 102 Хімія. Дослідження проводилось протягом 2018-2021 рр. Отримані результати наведені на рис.1.

Результати та обговорення.

Як видно з наведеної діаграми (рис.1) у здобувачів вищої освіти першого курсу ціннісна мотивація має невеликий відсоток, адже, першокурсники зорієнтовані не на набуття знань (даний показник становить 14%), а на отримання диплома про вищу освіту (61%). Тоді як здобувачі четвертого курсу навчання в більшій мірі зорієнтовані на оволодіння професією (41%) та набуття необхідних в майбутній професійній діяльності знань (36%). Такі показники

вказують на те, що на старших курсах навчання майбутні хімікі в більшій мірі зорієнтовані на необхідність оволодіння професійною компетентністю та розуміють значимість майбутньої професії.

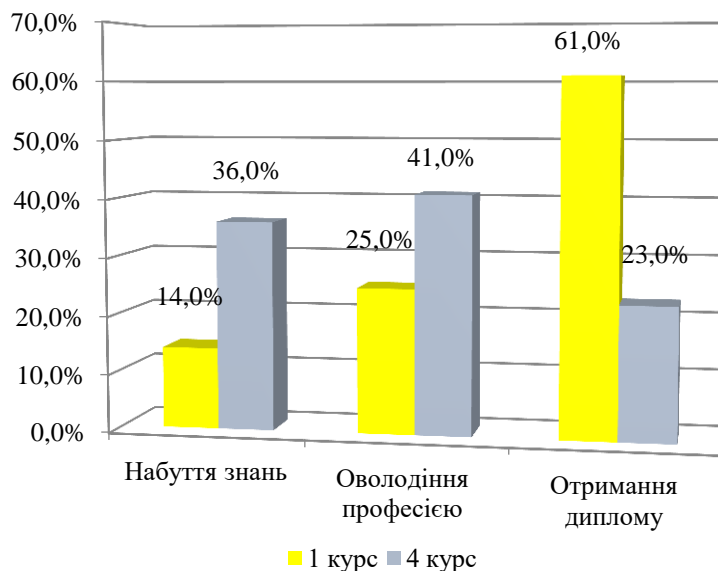


Рис. 1. Результати діагностики мотивації до навчання майбутніх хіміків першого та четвертого курсів за методикою Т. Ільїної «Мотивація навчання у ВНЗ»

Висновки. У результаті експериментального дослідження мотивації майбутніх хіміків до навчання виявлено відмінність домінантних мотивів у різні періоди навчання. Перспективи подальших досліджень вбачаємо в пошуку шляхів підвищення мотивації навчання та розробці необхідних для цього методик.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Шевченко С. В. Особливості діагностики навчальної мотивації здобувачів вищої освіти / С. В. Шевченко // Теорія та практика сучасної психології, 2019 р. – №1, Т. 2. – . 159-163.